No. 3054 UTRECHT Woensdag 17 Mei 1939 56ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

De S ppletoire 1939.

In de artikels gewijze antwoorden van het Bestuur lezen we betreffende

de Registratie.

Het bedrag ad *f* 8.000,— is uitgegeven. Daarmede zijn, behalve de uitrustingskosten van den deskundige en diens vergoeding over het tijdvak van 14 October tot en met 31 December 1938, betaald de kosten van papier en enveloppen volgens eenheidsformaat, stencils, enz. tot een bedrag van ongeveer *f* 5.700,—.

Het bedrag ad *f* 4.000,— is geraamd voor de verdere kosten wegens toelage aan den deskundige, kosten van dienstreizen enz.

Thans heeft het Bestuur gedurende vijf maanden de volle beschikking gehad over een bij uitstek deskundige, die ook in Nederland deze werkzaamheden voor meer dan 50% der Nederlandse Gemeenten verricht heeft. De deskundige heeft niet alleen ter Gouvernements-Secretarie en ten kantore van den Gezaghebber van Aruba het Registratuurplan ingevoerd, maar ook bij de administraties van de verschillende diensten. Daarnaast werd door hem een documentatie over de laatste 40 jaar samengesteld en verschillende waardevolle adviezen van organisatorische aard gegeven.

Het Bestuur geeft aan tijdelijke detachering van een Curaçaos ambtenaar naar Nederland in alle opzichten de voorkeur indien daarmede hetzelfde resultaat zou kunnen worden bereikt en de daaraan verbonden kosten binnen redelijke grenzen blijven.

Het afstaan van een all-round ambtenaar gedurende twee jaren zou evenwel heel wat meer kosten; behalve de jaarwedde, uitrustings- en overtochtskosten zouden ook de kosten van opleiding en vervanging voor rekening van den lande komen. En bovendien is een gelijk resultaat dan nog geenszins te verwachten. Ook in Nederland maakt men voor de inrichting der registratuur gebruik van specialisten, hoewel de zaak daar eenvoudiger is, doordat daar kan worden afgegaan op de bestaande, aan een jarenlange ervaring getoetste, code.

De uitgezonden kracht zou na zijn terugkeer een code, afwijkend van de in Nederland gebruikelijke, moeten samenstellen en het Registratuurplan bij de verschillende diensten moeten invoeren. Afgezien van de vraag of de Vereniging van Nederlandse Gemeenten erin zou toestemmen, dat haar code op een dergelijke wijze werd bewerkt, mag het sterk betwijfeld worden of de ambtenaar daartoe, door gebrek aan een ruime praktische ervaring, in staat zou zijn.

Hiertegenover staat, dat de deskundige thans in de gelegenheid is geweest om door dagelijks contact enkele ambtenaren, zowel praktisch als theoretisch in te werken in de materie waarvoor zij hier op Curaçao komen te staan.

Onderwijs.

De uitbreiding der bijzondere R.K. meisjesschool voor G.L.O.B. te San Mateo betreft niet alleen twee gewone klasselokalen. Door de constructie van het bestaande gebouw moest een vrij hoge onderbouw worden aangebracht; door deze van ramen te voorzien is een eet- en speellokaal verkregen, waardoor van deze onderbouw een zeer nuttig gebruik gemaakt kan worden.

De bouw is openbaar aanbesteed en gegund voor de som van *f* 15.960,—; voor dit bedrag worden 3 lokalen verkregen (2 leslokalen en een speel- en eetlokaal). In aanmerking nemende dat deze lokalen in aansluiting aan de bestaande bouw groter zijn, dan die welke normaal worden gebouwd, kan dit bedrag niet te hoog worden geacht.

De bouw van 4 lokalen en het z.g. „centrale gebouw" ten behoeve van de bijzondere jongensschool voor G.L.O.B. te Oranjestad is aanbesteed voor de som *f* 36.600,—.

Per lokaal zijn de bouwkosten te stellen op *f* 6.650,—.

De bouwkosten van de 6 lokalen bij de scholen te Noord en Santa Cruz bedragen voor elk dier scholen *f* 38.000,—.

Het is noodzakelijk gebleken onverwijld te voorzien in de dringende behoefte aan meerdere schoolruimte voor het **St. Thomas College** en het **St. Martinus-Gegesticht.**

Het Bestuur zal hiervoor beschikbaar stellen *f* 7.000,— per lokaal, alle bijkomende kosten inbegrepen.

Op de oorspronkelijke begroting is een bedrag ad *f* 5.000,— uitgetrokken als kosten van het bijzonder voorbereidend onderwijs.

Het Bestuur is bij nadere overweging dezer aangelegenheid tot de conclusie gekomen, dat deze voorziening voorshands achterwege behoort te worden gelaten.

Landbouw.

De bedoeling is de kleine landbouw op de Bovenwindse eilanden en derhalve ook op St. Eustatius te stimuleren.

Voor de bevordering van de kleine landbouw is nodig, dat de boer de vaste beschikking over een akker erlangt, waarop hij bij voorkeur ook wonen moet met het oog op tijdsbesparing en de bewaking van zijn gewassen.

Met dat doel werd Concordia gekocht en werden tevens een achttal huisjes gebouwd.

Het Gouvernement is inderdaad nog maar gedurende een korte tijd eigenaar van de plantage Concordia. De koopakte werd 12 September 1938 verleden.

Politie.

Brand, ongeregeldheden e.d. zijn inderdaad geen schering en inslag op Curaçao, maar ze zijn voorgekomen en kunnen weer voorkomen en dan is het noodzakelijk, dat binnen enkele minuten een voldoende sterke afdeling politietroepen kan optreden.

Curaçao is op zichzelf aangewezen en kan niet, zoals in Nederland uit omliggende plaatsen hulp verkrijgen. Derhalve moet de politie op alle gebeurlijkheden zijn voorbereid en steeds een voldoend aantal manschappen — die weliswaar geen dienst hebben, maar toch als piket verplicht zijn in hun legeringsgebouw te blijven — terstond kunnen laten uitrukken.

Met verwondering heeft het Bestuur kennis genomen van de mededeling van een lid, dat de kleine schepen wel goed werden gecontroleerd, terwijl juist hiervoor dikwijls geen politiepersoneel aanwezig is, bijvoorbeeld gedurende de tijd, waarin grote schepen worden ingeklaard en 's nachts.

Als gevolg hiervan is het meermalen voorgekomen, dat Colombiaanse en Engelse zeilschepen de haven verlaten, zonder de gehele bemanning mede te nemen. Komt zo'n schip niet op Curaçao terug en zijn hier geen verantwoordelijke agenten aanwezig, dan moet het Gouvernement de kosten voor de uitzetting van de achtergeblevenen dragen, nog daargelaten, dat de politie niet terstond weet, dat deze vreemdelingen zich op Curaçao bevinden, maar dit op een of andere toevallige wijze verneemt. Ook al is een belangrijk gedeelte van de vreemdelingen ondergebracht in kampen, waar de bewoners echter niet zijn opgesloten, maar slechts slapen en eten, terwijl zij hun vrije tijd verder overal op het eiland doorbrengen, toezicht op deze — en op de andere vreemdelingen is een gebiedende eis in deze tijden.

De mening, dat de gedachte organisatie topzwaar wordt, deelt het Bestuur niet.

De politiesterkte van de Korpsen Militaire- en Burgerpolitie na de voorgestelde, thans gewijzigde uitbreiding wordt op Curaçao 173 hoofden, op Aruba 63 (de 12 man Militaire Politietroepen voor de bewaking van de terreinen van de Standard Oil & Co. niet inbegrepen). Hierin zijn begrepen: 4 officieren en 2 inspecteurs van politie.

Met deze „top" moet de gehele politionele dienst worden geleid en moet tevens de opleiding van het personeel verzekerd zijn. In vergelijking met steden in Nederland is deze bezetting met hogere politie-ambtenaren stellig niet hoog, eerder zwak.

In Tilburg en Leiden, welke beide steden een politiekorps hebben ter sterkte van ongeveer 160 hoofden en welke geen problemen kennen, voortvloeiende uit het grote havenbedrijf, zijn 1 commissaris, 1 hoofdinspecteur en 7 á 8 inspecteurs, totaal 9 á 10 hogere politieambtenaren, tegen 5 op Curaçao.

In Leeuwarden en Breda, beide steden met een politiekorps ter grootte van ongeveer 100 man, zijn 1 commissaris, 1 hoofdinspecteur en 5 á 6 inspecteurs, totaal 7 á 8 hogere politieambtenaren, derhalve meer dan in Curaçao.

De militaire politie patrouilleert dikwijls — maar lang niet altijd — met 2 man. Zo'n patrouille splitst zich echter herhaaldelijk, waarbij ieder dan een bepaalde wijk neemt en zich daarheen begeeft naar een afgesproken punt van samenkomst. Men zou natuurlijk ook 2 politiemilitairen geheel afzonderlijk van elkaar kunnen uitzenden, maar daarmede wordt geen personeel bespaard. Het voordeel van het tegenwoordige systeem is, dat de leden van de patrouille weten, dat wanneer een van hen niet op het bepaalde afgesproken punt van samenkomst aanwezig is, er iets bijzonders aan de hand is.

Wat betreft het denkbeeld om de kantoordiensten te laten verrichten door burgers in plaats van door militaire krachten, zij medegedeeld, dat op het hoofdbureau van politie reeds 3 burgerschrijvers voor kantoordiensten aanwezig zijn.

Er zijn echter administratieve bezigheden, waarvoor militaire of politionele scholing noodzakelijk is en die dus door vakmensen moeten geschieden. Bij de Korpsen Militaire - en Burgerpolitie bestaat een gemeenschappelijke centrale administratie, waardoor het totaal aantal administratieve krachten tot een minimum is gereduceerd. Voor de Politieadministratie op Curaçao is nodig 1 sergeant-majoor en 2 brigadiers, op Aruba 1 brigadier.

Controle op de betaling der belasting op vervoermiddelen kost aan de politie practisch geen extra tijd en zou bij overdracht aan burgers geen enkele besparing geven.

Evenals in alle militaire cantines in Nederland, in Oost-Indië en Suriname, heeft ook Curaçao in zijn cantines militair personeel. Het aantal beperkt zich echter tot 1 brigadier op Plantersrust en gedurende enige uren per dag 1 brigadier te Rio Canario.

Het oprichten van een vrijwillige brandweer zou een stap terug zijn. De grotere steden in Nederland waar nog geen vrijwillige brandweer bestond, hebben in de laatste jaren deze afgeschaft en daarvoor een aparte tak van dienst gecreeërd of de politie daarmede belast.

In verschillende kleinere steden bestaat zij inderdaad nog, maar wordt daar zonder veel enthousiasme door het Gemeentebestuur ter wille van de traditie gehandhaafd. Vooral in Curaçao met zijn beperkt aantal waterwinplaatsen, zijn grote droogte en vele houten woningen moet de brandweer „a la minute" kunnen uitrukken.

Bovendien zou met de invoering van een vrijwillige brandweer geen enkele besparing worden verkregen. De meeste branden worden geblust met behulp van het motorschuimapparaat, dat uitrukt met- en bediend wordt door 2 man van de wacht, die op dat ogenblik geen straatdienst verrichten. De bezetting van de grote motorbrandspuiten geschiedt met personeel, dat op het ogenblik van de brandmelding geen dienst heeft, maar verplicht is als piket thuis te blijven. De brandweeroefeningen worden gehouden buiten de 8 uren politiedienst, die elke man per etmaal vervult, om.

De beoordeling van de economische zijde van de toelating van vreemdelingen door het Departement Accountantsdienst Economische en Sociale Zaken geschiedt reeds, maar geeft aan de Politie geen verlichting, daar de overige inlichtingen toch door haar moeten worden verschaft.

Recrutering uit de bevolking voor de militaire- en de burgerpolitie geschiedt zoveel mogelijk.

Het Korps Burgerpolitie bestaat thans reeds voor ongeveer 25% uit inheemse krachten, die over het algemeen goed voldoen.

Met de militaire politie gaat het nog niet zo goed. De jongelieden, die daarvoor in aanmerking zouden komen, geven zich niet op en die zich opgeven, voldoen op enkele uitzonderingen na niet aan de vrij laag gestelde eisen. Zo hebben zich in het vorig jaar 20 sollicitanten opgegeven, waarvan 2 behoorlijk aan de eisen voldeden. Van 3 candidaten kon worden verwacht, dat zij na een cursus in algemene ontwikkeling van 1 jaar geschikt voor opleiding zouden zijn, waarom ook deze zijn aangenomen. De overigen werden afgekeurd of ongeschikt bevonden.

Gelet op de ervaring met de overige opleiding, worden de jongelieden eerst gedurende een jaar opgeleid in het politievak, waarna een examen volgt. In dat jaar kunnen zij dan tevens op karaktereigenschappen worden beoordeeld. Daarna volgt een half jaar militaire opleiding die tevens te Curaçao bij het Korps kan worden gegeven.

Indien voor vacature's in hogere rangen kan worden voorzien door bevordering van personeel in lagere rang, zal het Bestuur daartoe zeker overgaan.

Het ligt niet in de bedoeling alleen jongelieden uit Curaçao en Aruba op te leiden tot politiemilitair. Voor de woorden „Curaçao en Aruba" ware te lezen: „het gebiedsdeel Curaçao."

Het spreekt vanzelf, dat geen bezwaar bestaat veldwachters in opleiding te nemen voor politiemilitair. Het vorige jaar heeft zich echter geen enkele veldwachter opgegeven. Wel is in 1938 en in 1939 een veldwachter overgegaan naar het Korps Burger Politie. Eerstgenoemde moest evenwel wegens wangedrag worden ontslagen.

Het Bestuur kan de mening van het lid dat men of militair of politieagent is, niet delen. Integendeel. Gerecruteerd uit betrouwbare en flinke Nederlandse jongelieden, die hun dienstplicht hebben vervuld en een behoorlijke algemene ontwikkeling bezitten, met zorg uitgekozen en speciaal opgeleid gedurende ongeveer een half jaar in het Depot van het Korps Politietroepen, hebben zij gedurende minstens een jaar bij een der groepen politietroepen in Nederland te bewijzen, dat zij geschikt zijn, zowel voor militair als voor politieagent. Ook het Wapen der Koninklijke Marechaussee in Nederland en de Marechaussee bataljons in Nederlands Oost-Indië, zijn en militairen en politieagenten en voldoen alszodanig uitstekend.

Dat dus nu, terwijl de kans op een wereldoorlog steeds dreigender wordt, het psychologisch moment voor scheiding van militairen en politie zou zijn aangebroken, acht het Bestuur volkomen onjuist. Curaçao mag blij zijn thans een Korps te bezitten, dat in normale tijden de straatdienst op uitstekende wijze verricht en dat — wanneer de nood aan den man komt — ook nog in staat is mede te werken aan de beveiliging van het gebiedsdeel.

Het is bovendien onjuist dat na een

scheiding de kosten zouden verminderen. Er moet toch straatpolitie zijn, voor Curaçao minstens 100 man, voor Aruba minstens 40 man en agenten van politie 1ste klasse en gewone agenten zijn duurder dan brigadiers, respectievelijk infanteristen.

Bovendien zou er dan nog een militair apparaat moeten zijn b.v. een Compagnie Infanterie.

De uitbreiding met mariniers is op 1 October 1938 door de Regering in Nederland vastgesteld en is inmiddels reeds tot stand gebracht.

Het personeel, waarvoor jaarbezoldiging wordt aangevraagd, is gedeeltelijk op Curaçao.

Zodra de overigen op Curaçao zijn aangekomen en bekend is wanneer zij in het Moederland bij de Koloniale Reserve zijn overgegaan en dus ten laste van de Curaaçose Begroting komen, kan worden uitgemaakt welk bedrag uiteindelijk op deze post minder nodig is. Reeds thans kan het bedrag gevraagd voor de jaarbezoldigingen met *f* 40.000,— worden verminderd. In verband met de voorgenomen proef in de algemene beschouwingen vermeld, kan het geraamd bedrag bovendien nog met *f* 7.500,— worden verlaagd.

De straatpolitie op Curaçao beschikt over 4 motorcombinatie's en 3 auto's, de justitiele politie over 2 auto's. Motorcombinaties zijn in het stadsdistrict met de vele nauwe straten beter, op de buitenwegen en voor de recherche- en vreemdelingendienst zijn auto's te prefereren. De talrijke ongelukken met motorcombinaties hebben dit geleerd.

Verschil in kosten maakt dit praktisch niet, immers een motorcombinatie ,die wel goedkoper is dan een auto, heeft een veel korter leven.

Op Aruba zijn 3 motorcombinaties en 3 auto's in gebruik bij de Politie.

De kosten voor uitzending enz., zullen geringer zijn, dan het bedrag, dat gevraagd is.

Aangezien het echter bij het opmaken van de begroting niet bekend is in hoeverre 't noodzakelijk zou blijven te zijn gehuwd personeel uit te zenden, wegens een mogelijk onvoldoend aantal ongehuwde, geschikte krachten, is rekening gehouden met de mogelijkheid, dat het gehele bedrag nodig zou kunnen zijn. Zodra de gehele uitbreiding van het Korps Militaire Politietroepen tot stand is gebracht, kan worden uitgemaakt, met welk bedrag deze post kan worden verminderd. Een bedrag van minstens *f* 10.00,— komt niet onwaarschijnlijk voor .Voorshands kan de post met *f* 13.500,— worden verlaagd, mede in verband met het niet uitkomen van de eerder opgebrachte burgerpolitie.

Gouvernements Personeel.

Het oordeel van meerdere leden dat te gemakkelijk een oplossing gezocht wordt in uitbreiding van personeel, moet het Bestuur ten stelligste bestrijden.

Het Bestuur is er steeds op bedacht de vermeerdering der administratieve werkzaamheden, waaraan in een zich uitbreidende maatschappij nu eenmaal niet valt te ontkomen, op andere wijze op te vangen.

Gewezen moge in dit verband worden op de cursussen tot opleiding van personeel, de invoering der registratuur en de mechanisatie der administratie, in welke gevallen wijzigingen in de Structuur der legislatieve voorschriften vooraf moeten gaan en dit is niet zo eenvoudig te verwezenlijken.

Met betrekking tot de Gouvernements-Secretarie moge worden medegedeeld dat deze eigenlijk nimmer voltallig werkt. Regelmatig moet personeel worden afgestaan aan andere diensten ter vervanging van verlofgangers of anderszins.

Radiodienst.

De radiostations van Curaçao en Aruba zijn weliswaar soms zeer druk bezet, doch niet in die mate dat telegrammen als regel vertraging ondervinden. Een grote verbetering hierin is te verwachten als binnen enkele maanden de dienst met kuststations wordt ingevoerd, zodat dan alle telegrammen direct na aanbieding overgeseind zullen kunnen worden.

Ten dienste van het publiek verkeer is het niet nodig aan de All America Cables te vergunnen ook in de verbinding Curaçao—Aruba werkzaam te zijn, zodat de daaraan verbonden nadelige financiele gevolgen voor de landsradiodienst niet verantwoord zouden zijn.

De mogelijkheid om een radio-telefonische verbinding tussen de eilanden Aruba en Curaçao in te stellen, heeft de aandacht van het Bestuur.

Een radio-telefonische verbinding met het buitenland moet voorshands te kostbaar worden geacht.

Loodsdienst.

Per loods werden in 1938 op Curaçao gemiddeld beloodst:
tussen 5.30 v.m. en 6.30 n.m. 877 schepen
tussen 6.50 n.m. en 5.30 v.m. 407 schepen

Voor noodzakelijke vernieuwing komen 8 boten in aanmerking, te verdelen over twee dienstjaren. Per jaar moeten gemiddeld 3 boten worden afgeschreven. Bij een levensduur van 8 jaren zou het aantal jaarlijks te vernieuwen boten reeds ruim 4 bedragen, zodat de voorgestelde vervanging geenszins de indruk behoeft te vestigen van onvoldoend onderhoud.

In het bijzonder op Aruba hebben de boten zwaar te lijden van zuurhoudend zeewater en van de door zwavelzuur verontreinigde atmosfeer. Voor dit eiland is dan ook het grootste deel der aanschaffingskosten bestemd.

Voor het vervoer van personeel binnengaats ten behoeve van de loodsdienst, douane en politie is snelvervoer het meest economische, een 20 mijlsboot met een bootsman kan tweemaal zoveel dienst verrichten in dezelfde tijd als twee tien-

mijlsboten; 't te vervoeren personeel verliest ook minder tijd met transport. Om werkelijk economisch te zijn, moet een snelle boot goedkoop in aanschaffing zijn en licht geconstrueerd, met een motor, van weinig P.K. daar anders het benzineverbruik oploopt. De dunne huid is geen bezwaar, het zwakke punt is bij een boot steeds de motor.

Op dit gebied wordt een proefneming gedaan met 2 Cristcraftboten welke veel beter aan het beoogde doel beantwoorden dan de vroeger in Holland bestelde snelvervoerboten. Ook de C.P.I.M. gebruikt dit type in de dagelijkse dienst.

Het aantal boten waarover de Haven- en loodsdienst op Curaçao en Aruba beschikt, bedraagt: 29.

Waterleiding.

De levering van gedistilleerd water door het Gouvernement met eigen lichter bedroeg in het tijdvak 1934 tot en met 1938 als, volgt:

in 1934 1.320 M3; in 1935 1.395 M3; in 1936 2.164 M3; in 1937 5.378 M3; in 1938 4.890 M3; in 1939; 750 M3 over Januari en Februari.

Het Bestuur acht het dringend noodzakelijk de rechtstreekse levering door het gouvernement van water aan de scheepvaart te handhaven met het oog op de zekerheid omtrent de qualiteit van het te leveren water en de waarborg van een redelijke prijs welke daaruit voortvloeit.

Het havenbelang is daarmee ten zeerste gebaat.

Woondorp.

De prijs voor opgraving van grond voor damaanleg kan indien van handenarbeid gebruik wordt gemaakt, worden gesteld op ongeveer *f* 2,50 per M3. In dit bedrag zijn de kosten van vervoer en verdere verwerking van deze grond op de dam niet begrepen.

Aan het woondorp St. Martha is ten koste gelegd een bedrag ad *f* 31244,36. De kosten van de bouw der boerderijtjes hebben *f* 25.032,— bedragen. Dit laatste bedrag zal door de bewoners in ongeveer 20 jaren aan het Gouvernement worden terugbetaald. Van de eenmalige uitgaven ad *f* 31.244,36 zal alzo per resto *f* 6. 212, 36 ten laste van den lande blijven, hetgeen voor deze belangrijke proef niet te hoog moet worden geacht.

Volkswoningbouw.

De woningen van de Stichting Volkshuisvesting zijn gebouwd met onderlinge tussenruimte van 4 meter, hetgeen bij een gevelbreedte van 7 meter niet onvoldoende is. In aanmerking behoort te worden genomen, dat deze woningen in het stadsdistrict zijn gebouwd, waar een ruime bebouwing niet in dezelfde mate als in de buitendistricten mogelijk is.

Het Bestuur zal er op toezien dat in de eerste plaats woningen voor de lagere ambtenaren worden gebouwd. Het ligt overigens in de bedoeling van het Bestuur binnen redelijke grenzen aan de Stichting bij de uitwerking der plannen zoveel mogelijk vrijheid te laten.

Wegen.

Het bedrag voor onderhoud, herstelling en verbetering van wegen en straten op Curaçao, op de begroting 1939 te ramen, zal als volgt worden besteed:

voor onderhoud en aankoop wegengronden	*f* 145.000,—
voor vernieuwing van wegenmaterieel	*f* 20.000,—
voor verbetering van de Roodeweg	*f* 150.000,—
voor verbetering van de Oranjestraat	*f* 20.000,—
voor aanleg van het wegvak Julianadorp—Jan Doret	*f* 35.000,—
	f 370.000,—

De aanleg van trottoirs aan de Roodeweg is in het plan opgenomen, evenals het aanbrengen van een nieuwe deklaag in enige stadsstraten (Oranjestraat). Verder kan dit jaar niet worden gegaan.

Luchtvaart.

Uitbreiding van de Hangarruimte op Hato is dringend noodzakelijk ten behoeve van het bedrijf der K.L.M.

De oude loods, die aanvankelijk nog kon worden gebezigd voor het opbergen van één vliegtuig, is thans wegens het steeds drukker geworden passagiersvervoer geheel in gebruik als stationsgebouw en voldoet als zodanig uitstekend. Doch zelfs indien de bedoelde loods ook thans nog zou worden gebruikt voor de

onderbrenging van de vliegtuigen, zou de totale hangarruimte op Hato niet voldoende zijn.

De grote loods biedt ten hoogste plaats aan een 5-tal vliegtuigen, terwijl op het ogenblik de vloot reeds uit 6 eenheden bestaat. De K.L.M. heeft het voornemen om wellicht nog in de loop van dit jaar, doch zeker in 1940 enige nieuwe machines ten behoeve van het West-Indisch bedrijf aan te kopen, zodat tegen die tijd in ieder geval meer bergruimte wordt vereist. Bovendien zullen deze vliegtuigen waarschijnlijk wederom van grotere afmeting zijn dan de toestellen type Lockheed.

Een bijkomstige omstandigheid is dat meer en meer onderhoudswerkzaamheden en reparaties aan de vliegtuigen en de motoren op Curaçao worden verricht, hetgeen per vliegtuig meer ruimte vergt dan wanneer er alleen sprake is van stalling gedurende de nacht.

Het Bestuur is van oordeel dat de financiele uitkomsten van het West-Indisch bedrijf niet onbevredigend kunnen worden genoemd, indien er bij in aanmerking wordt genomen dat het pas 4 jaar geleden is, dat met de exploitatie een aanvang werd gemaakt, en dat men zich vooral in de eerste jaren door het ontbreken van de vereiste toestemming om diensten met het buitenland te onderhouden, zeer heeft moeten beperken.

Pas in 1938 is het, mede door het aanschaffen van een aantal moderne eenheden, mogelijk geweest aan de luchtdiensten geleidelijk aan de gewenste uitbreiding te geven en Curaçao te maken tot een belangrijk centrum in het internationale luchtverkeer.

Het spreekt echter vanzelf dat de aanschaffing van dit nieuwe materieel grote uitgaven vergde; met de uitbreiding van de vloot moest, mede met het oog op de verdere toekomstplannen een vrij aanzienlijke vergroting van het aantal werkkrachten gepaard gaan.

Toen de diensten rond Curaçao uitsluitend met de beide Fokkervliegtuigen, die reeds geruime tijd elders hadden dienst gedaan, werden onderhouden, kon de post „Afschrijvingen" tot een zeer klein bedrag beperkt blijven.

In de jaren 1936 en 1937 werd, ongerekend deze afschrijvingen, en ondanks de subsidie van Curaçao een verlies geleden.

Een exploitatieverlies over 1938 na aftrek van de subsidie van Curaçao, ad *f* 56.000,—, bedroeg zonder afschrijving *f* 54.000,—.

Behalve dit laatste bedrag kwam in dat jaar nog *f* 100,000,— ten laste van het hoofdbedrijf voor afschrijvingen op het in 1938 aangeschafte nieuwe materieel.

Uit deze cijfers moge dus blijken, dat de subsidie die door het Gouvernement van Curaçao wordt verleend, althans op het ogenblik nog geenszins voldoende is om het totaal verlies op het West-Indisch bedrijf te dekken.

Pasagrahan Aruba.

Een herhaalde verblijf van den Gouverneur op het eiland Aruba is inderdaad gewenst. De bouw van een passende ontvang- en logeergelegenheid zou daarom wenselijk zijn.

Niettemin is het Bestuur bereid dit werk van de begroting af te voeren.

Tot de bouw van een politiebureau te Oranjestad, waarvoor op de oorspronkelijke begroting een bedrag ad *f* 35.000,— is uitgetrokken, zal niet worden overgegaan.

Rustoord Groot Kwartier.

De Administratie neemt te veel tijd van den psychiater en den hoofdverpleger in beslag, waardoor hun medische werk onvoldoende tot zijn recht komt. Door de aanstelling van een schrijver zal meer tijd vrij komen, welke aan de patiënten kan worden besteed.

Ook de deskundige belast met het reorganiseren van de Openbare Gezondheidsdienst, acht de aanstelling van een administratieve kracht noodzakelijk.

De tandheelkundige behandeling van de patiënten moet uit de aard van hun ziekte in het gesticht plaats hebben.

Voorshands is beschikbaarstelling van een bedrag ad *f*1.800.— voor deze voorzorging noodzakelijk. Deze aangelegenheid zal door den vermelden deskundige onder het oog worden gezien teneinde een goedkopere oplossing te bereiken.

Het bedrag van *f* 6.400,— is niet alleen bestemd voor instrumenten en inrichting van een tandheelkundige afdeling in het gesticht. In dit bedrag is begrepen de aanschaffing van de nodige instrumenten en andere benodigdheden voor algemene behandeling van de patiënten in het gesticht. Voor instrumenten en inrichting van de tandheelkundige afdeling is *f* 2.100,— nodig en voor aanschaffing van instrumenten en andere benodigdheden voor het gesticht *f* 4.300,—. De gegeven toelichting was in dit opzicht niet geheel juist.

Op 31 December 1936 bedroeg het aantal patiënten in het gesticht 223, eind December 1937 was dit 230 en op de 31ste December 1938 tweehonderd zes en veertig, welke aantal in medio Maart 1939 reeds was gestegen tot 265.

Het krankzinnigenwezen is een der speciale onderwerpen waaromtrent de

deskundige aan het Bestuur rapport zal uitbrengen.

Openbare Gezondheidsdienst.

Vooruitlopende op zijn omtrent de bestrijding der besmettelijke geslachtsziekten uit te brengen rapport heeft de deskundige met het oog op de raming van deze post medegedeeld, dat hij handhaving van de inrichting voor besmettelijke geslachtsziekten niet noodzakelijk acht.

De voorgestelde verhoging van de post wordt in verband hiermede teruggenomen.

In de inrichting voor besmettelijke geslachtsziekten werden in het afgelopen jaar opgenomen 94 patiënten met 3805 verpleegdagen. De verpleegkosten per man per dag bedroegen *f* 3.90. In het bedrag van *f* 3.90 is begrepen salaris van het verplegend personeel dat ook voor de ambulance gebruikt wordt.

Bij de behandeling van de begroting voor het jaar 1939, werd door de Staten de wens naar voren gebracht om de gestelde maxima voor kosteloze geneeskundige behandeling te verhogen en te brengen op respectievelijk *f* 700.— en *f* 900.—, Het Bestuur heeft dit voorstel overgenomen en bij het verstrekken van kaarten hiermede rekening gehouden.

De aanstelling van een geneesheer aan het hospitaal is geschied overeenkomstig artikel 6 der Verordening regelende de uitoefening van de artsenykunst waarbij bepaald wordt, dat een geneesheer aan het gesticht kan worden verbonden.

De deskundige belast met de reorganisatie van de Openbare Gezondheidsdienst, heeft te kennen gegeven, dat voor het vervoer van zieken op Bonaire een eenvoudiger voorziening mogelijk zal zijn. De aanschaffing van een ambulance-auto zal in verband hiermede achterwege worden gelaten.

Acc. Soc. Econ. Zaken.

Het Bestuur deelt niet de mening, dat de kosten van het Departement Accountantsdienst, Sociale en Economische Zaken te veel oplopen. Niet uit het oog verloren mag worden, dat de accountantsdienst naast organisatorische ook fiscale betekenis heeft, terwijl bovendien de accountantscontrole preventief werkt.

Het Bestuur meent voorts, dat het salaris van den adjunct-accountant, die sinds de stichting van het nieuwe departement met de dagelijkse leiding van de accountantsafdeling belast is, niet te hoog is. Zijn promotie past geheel in het kader van de nieuwe organisatie en wordt daardoor verklaard. De functionaris voldoet uitstekend en is practisch zowel als theoretisch zeer behoorlijk onderlegd.

Het komt het Betuur voor dat met het oog op de belangrijke resultaten, welke het werk van dit Departement voor de toekomstige ontwikkeling van Curaçao zal kunnen opleveren, de tegenwoordige bezetting zeker verantwoord is te achten.

Het feit dat werkverschaffing op de Bovenwindse eilanden noodzakelijk is, blijkt uit de bevolkingsstatistiek, welke doet zien dat het absenteisme van het productieve mannelijke deel der bevolking overgroot is, hetgeen in meerdere opzichten ongewenst is. Het gebrek aan werkgelegenheid is oorzaak van het verschijnsel.

Om de gronden behorende tot het woondorp Klein Santa Martha op een meer doeltreffende wijze te kunnen bewerken, is het noodzakelijk, dat men de beschikking heeft over enkele landbouwmachines. Onder het aangevraagde crediet van *f* 13.000.— is begrepen een bedrag van ± *f* 8.000.— voor de aankoop van een fordscontractor met zware en lichte ploegen, schijfeg, cultivator, zwaaimachine etc.

Deze landbouwmachines zullen behalve voor het woondorp ook worden gebruikt voor de dienst van de landbouwkundige.

In het 3de district worden dergelijke machines nog niet gebruikt. De gelegenheid zal daarom bestaan deze landbouwwerktuigen, tegen vergoeding, in huur af te staan aan plantage-eigenaren, huurders van domeingronden en andere leden van de Vereniging voor Landbouw en Veeteelt.

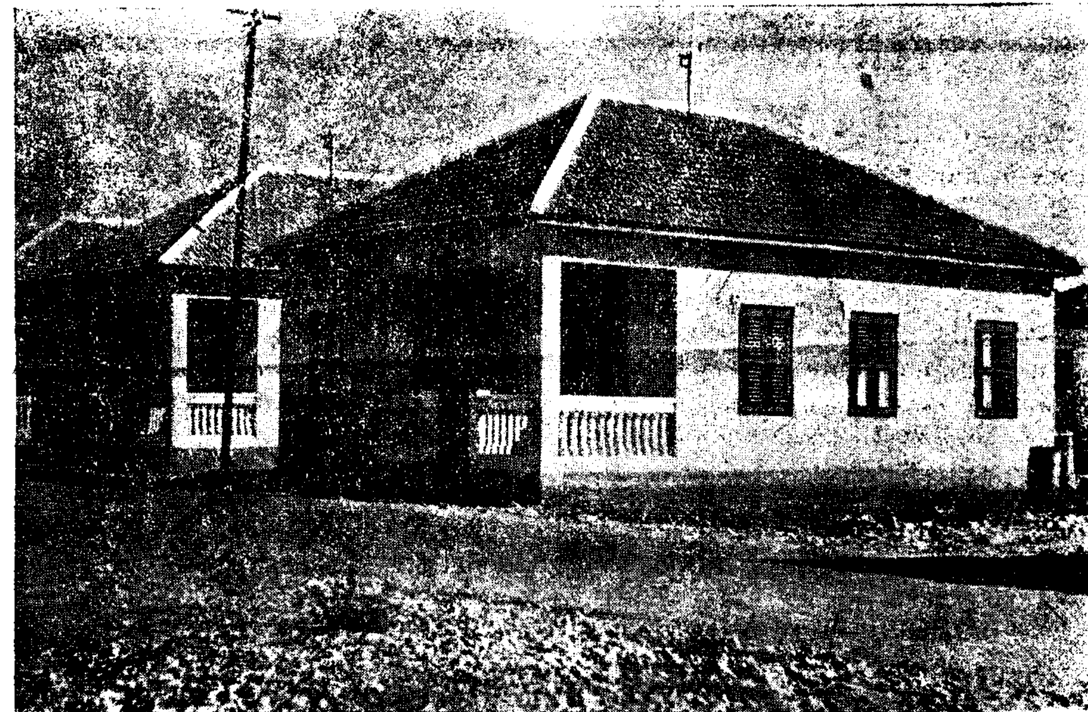
Het resterend bedrag van ongeveer *f* 5.000.— zal worden besteed aan: schoonhouden van terreinen, onderhoud en verbetering van de afrastering, putten, molens, pijpleidingen, enz., alsook loon aan opzichters en arbeiders.

Het ligt zeer zeker in de bedoeling, dat de bedrijfsleider ook aan anderen het melken zal leren.

In de toekomst zal daarvoor gelegenheid bestaan.

Het totaal der geraamde middelen en inkomsten ad *f* 12.007.760.— dient in verband met het vervallen der raming wegens 25 opcenten op de inkomstenbelasting te worden verlaagd met *f* 185.000.— en gesteld op *f* 11.822.760.—

Een onbewust slecht voorbeeld doet vaak meer kwaad dan een opzettelijke verleiding.

Woningtoestanden.

Ook dit zijn woningen. Neen: we zijn het met U eens, het is geen vergelijking met de voorafgaande plaatjes.

Dit zijn goedkope woningen, gebouwd met Gouvernements voorschot door de Stichting Volkshuisvesting. Toegegeven dat ze te duur zijn voor minder verdienende arbeiders, maar de beter verdienende arbeiders en beambten kunnen deze huizen wèl betalen. Doch ook voor de iets minder verdienende arbeiders moet een woningtype te bouwen zijn, dat een hemelsbreed verschil toont met de „schilderachtige" gevallen, tot nu toe in deze rubriek vertoond!

En het mooie van bovenstaande woningen is, dat de bewoners na verloop van een aantal jaren — wanneer ze door hun huur regelmatig te betalen tevens de bouwsom hebben afgelost — het recht krijgen de huizen vrij te bewonen.

De ervaring is, dat de mensen, die zo'n model-woning bewonen in het algemeen, hun huis leren waarderen; dat zij het gaan aankleden en als tehuis leren beschouwen; dat zij meer acht gaan geven op de opvoeding hunner kinderen; dat zij in één woord zelf de behoefte voelen hun leven op een hoger plan te brengen.

Dat is een punt, dat ernstige overweging verdient: een goed huis maakt de mensen beter! Het beste resultaat in de ontwikkeling van Curaçao kan slechts bereikt worden, als er goede huizen komen.

Zo beneveld als dikwijls onze ogen zijn, wanneer het er op aankomt, onze eigen fouten en gebreken, onze eigen zonden en schuld te zien, zo helderziende zijn we meestal, als het den evenmens geldt.

Zoveel is de mens waard, als hij voor God waard is.

Ware liefde uit zich liever door daden dan door woorden. Zij wacht de gelegenheid tot weldoen niet af, maar spoort ze op, ducht ze niet, maar smacht er naar, ontvlucht ze niet, maar grijpt ze aan.

ouders, zijt ge wijs,
buigt jeugdig rijs;
want de oude stam
is te stram.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Mussolini heeft dezer dagen liefst twee redevoeringen gehouden, een te Milaan en een te Turijn. Zoals gewoonlijk, was Mussolini's rede een aanval op de democratische staten, maar hij was toch van mening dat er op het ogenblik in Europa geen kwesties bestaan, welke een oorlog zouden wettigen. Duitsland heeft uit deze woorden wel begrepen, dat Mussolini niet voor de kwestie Danzig in een oorlog gaan wil en het schijnt dan ook, dat er in Duitse regeringskringen wel enige wrevel is over de uitspraak van Mussolini.

Op Mussolini's bewering dat de democratische landen hun oorlog reeds begonnen zijn met economische middelen, is van Engelse zijde geantwoord, dat geen enkel Engels gebied voor de Duitse of Italiaanse handel gesloten is. Mussolini heeft uitdrukkelijk nog eens gesproken van de wens van Italië om vrede, en wat men dan ook daaronder heeft te verstaan in de mond van de dictatoren, de algemene indruk van de rede is geen ongunstige en de toestand in Europa is er niet op verslechterd.

Het is trouwens overbekend, dat er zowel in Duitsland als in Italië een grote afschuw voor de oorlog is. In Duitsland bleek dit bij het bezoek van Chamberlain, welke gelegenheid het Duitse volk aangreep voor een indrukwekkende vredesdemonstratie. Terwijl in Italië het Italiaanse volk, nog onlangs bij de keuze van den Paus, van zijn vredesverlangens deed blijken.

De oorlog zou in geen van beide landen populair zijn en spoedig op een zeer krachtig verzet stuiten.

Dat weten natuurlijk de dictators ook. De kansen voor een oorlog zijn voor Duitsland en Italië uiterst gering.

Daarom zijn we overtuigd dat beide landen het niet zo ver zullen laten komen.

En daarom zijn we ook niet zo bang, voor wat er in Danzig geburen gaat.

Maandagavond zou er in Danzig een betoging zijn van Nazi's; een bericht meldde, dat er in de laatste dagen 40.000 Nazi-jongens als toeristen naar deze vrijstad gereisd waren, natuurlijk met het oogmerk op wat daar zo gaan gebeuren.

Maar Dinsdagmorgen hadden de radioberichten er nog niets bijzonders over te melden, zodat er wel niets bijzonders ook gebeurd zal zijn.

Trouwens, Polen staat klaar en achter Polen Engeland, en daarachter Frankrijk en de Ver. Staten en alle landen, die in de laatste weken door Engeland bewerkt zijn voor het anti-agressiepact.

De Duitse staatkunde was gegrond op sterke overtuiging, dat Engeland toch niets deed. Maar nu in de laatste weken heeft Engeland snel, krachtig en doortastend ingegrepen.

„Reeds na enkele dagen tekenden zich de trekken van een coalitie af, die tegen Duitsland zou optreden bij iedere verdere aantasting van andere landen. Men denke zich dit even in: Engeland, Frankrijk, Rusland, Polen, zo goed als zeker ook Roemenië (om van andere Oost-Europese Staten te zwijgen) en deze phalanx zonder enige twijfel gesteund, op welke wijze dan ook, door Amerika.

Ziedaar de zwarte schaduw, die over de Duitse internationale politiek hangt.

Zij hangt over een land, dat economisch uitermate zwak staat, terwijl de eventuele tegenpartij juist economisch ontzaglijk sterk is. Een land, waarvan de bevolking geen oorlog wenst, zelfs voor een oorlog huivert, terwijl de coalitie, die er tegenover staat, de oorlog zou voeren met de diepgewortelde overtuiging, dat zij de strijd heeft aangebonden voor de hoogste goederen, die de mensheid bezit en die verdedigd en gered moeten worden. Men kan dan ook zonder overdrijving zeggen, dat zulk een coalitie tegenover een door Italië gesteund Duitsland (een Italië, dat zelf al voor zijn veiligheid aan de Engelse vloot de handen vol zou hebben) drievoudig in het voordeel zou zijn: militair, economisch en ideëel.

Vrijwel algemeen is dan ook de overtuiging, dat zulk een strijd op de duur voor Duitsland niet te winnen zou zijn.

Maar welk een onmetelijk onheil zou hij naar alle kanten meebrengen!

Wij bespraken hier onlangs het boek: „Hoelang kan Hitler oorlog voeren?" De conclusie van dit werk — dat een lange oorlog door Duitsland onmogelijk kan worden gewonnen, zodat zijn enige kans gelegen zou zijn in de z.g. bliksemoorlog, het onmiddellijk zo hard en overrompelend mogelijk toeslaan — en dat is de conclusie van zo goed als alle deskundigen. Maar logisch volgt daar dan ook uit, dat de andere landen zich op zulk een eventuele overrompeling voorbereiden.

Waar momenteel Duitsland vooral op gebeten is, dat is het verdrag tussen Engeland en Turkije en men spreekt zelfs het vermoeden uit, dat de diplomatieke betrekkingen tussen Duitsland en Turkije wel eens konden verbroken worden.

Het verdrag Rusland-Engeland schijnt nog niet zo vlot te willen verlopen, maar Lord Halifax hoopt op de komende vergadering van de Volkenbond deze zaak in orde te krijgen.

Wat voor Duitsland en Italië ook minder prettig is, is dat Spanje een lening gaat sluiten met Franse en Nederlandse banken. De band van Spanje met de totalitairen wordt daardoor minder hecht. De vroegere Belgische premier, de bekende bankier van Zeeland, schijnt deze financiele transactie in orde te maken en bevindt zich daarvoor momenteel in Parijs.

En tien duizend Duitsers zullen dezer dagen uit Spanje vertrekken en zullen op 4 Juni een zegenrijke intocht doen in Berlijn.

Ten slotte komt uit Amerika bericht, dat President Roosevelt nog eens ter gelegener tijd een beroep zal doen op Europa tot het bewaren van de vrede.

CURACAO.

DE VOLKENBONDSGEDACHTE.

De Cur. Radio Ver. deelt ons mede de aandacht te vestigen op de uitzending van Donderdag 18 Mei a.s.

Dr. W. J. Goslinga zal een lezing houden over „de Volkenbondsgedachte".

Na de lezing zal worden gegeven de 9e. Symphonie van L. van Beethoven.

AANRIJDINGEN.

Op de Berg Altena werd de 72-jarige C. zodanig door een wielrijder aangereden, dat hij ter verpleging moest worden overgebracht naar het Sint Elisabeth's Gasthuis. Naar de juiste toedracht van het gebeurde wordt door de Politie een onderzoek ingesteld.

Bij een auto-ongeval op de weg naar Westpunt, ter hoogte van de plantage „Asencion", werd de 45-jarige werkman C. gedood. Naar de juiste toedracht van het ongeval wordt een onderzoek ingesteld.

GEVONDEN VOORWERPEN.

Een portemonnaie met inhoud, een heren-polshorloge, een dames portemonnaie waarin rozenkrans, een damesjapon, een etui met sleutels, $^{2}/_{10}$ lot Fortuna, een lederen actetas, een witmetalen eierspeld, een eierspeld (vermoedelijk goud) met sten, een vilten herenhoed, een overhemd en twee dassen, een bril, een portefeuille met inhoud, een gouden oorbel, vier sleutels, waar bij - „Yale" sleutel.

VROEG RIJP.

Als verdacht van het plegen van een aantal kleine diefstallen, zijn door de Politie aangehouden en voor onderzoek in bewaring gesteld de 15-jarige mecaniciën K. en de 17-jarige loopknecht G.

NIEUWS OVER PATER SCHABEL.

De eerste pater Jezuit Schabel, die hier rond het jaar 1700 werkzaam was op Curaçao, heeft reeds verschillende biographen gehad, nog onlangs verschenen er over hem in dit blad enkele zeer uitvoerige artikelen. Nog zijn er enkele niet opgehelderde punten in zijn leven. We zijn daarom blij, weer iets nader over zijn persoon en zijn werk te zijn ingelicht. We hopen dat er nog eens een leven mag verschijnen met een uitgave van zijn reis- en dagboek.

Hier volgt het nieuwe gevondene, vermeld in de „Historia Compendiada de Nuestra Señora de Coromoto" Caracas 1935.

In Venezuela bestaat er namelijk een devotie tot de H. Maagd onder de titel van Nuestra Señora de Coromoto, naar de plaats waar de H. Maagd aan de voor de Sanjaarden wegvluchtende Indianen, verschenen is, hen zeggende dat zij de Spanjaarden moesten verzoeken, om het H. Doopsel.

Welnu, en zekere Marcos Paredes de SAN NICOLAUS had van den bisschop en ook van den gouverneur van Caracas permissie gekregen om op de plaats waar de H. Maagd verschenen was, een kerk te bouwen. Maar wat wil het geval, de Indianen die daar wonen, voelen niets voor de bouw van een kerk, daar zij menen dat het bouwen van een kerk juist de devotie tot de H. Maagd zal beletten.

Waarom, is ons niet bekend. In ieder geval, Paredes keert in het jaar 1702 onverrichter zake uit de binnenlanden van Venezuela terug, men wil het niet.

Doch wat gebeurt er. Pater A. Schabel, Bohemer van geboorte, maar na een tijd van arbeiden onder de Indianen werkzaam in de Hollandse Kolonie Curaçao, was een reis naar Holland gaan ondernemen, waar hij zijn werk op Curaçao in de Hefdadigheid der Katholieken had aanbevolen, vertrekt weer vanuit Amsterdam en wil voor naar Curaçao te vertrekken zijn Indianen weer eens opzoeken.

Welnu, zijn invloed onder die mensen blijkt wel klaar uit het feit, dat bovengenoemde Paredes, die twee jaar geleden onverrichter zake naar Curaçao was teruggekeerd, nu in gezelschap van Pater Schabel terug gaat naar de Indianen en nu door de grote invloed die Pater Schabel op de Indianen had, succes heeft, goed door hen wordt ontvangen en de kerk ter ere van Onze Lieve Vrouw kan gaan bouwen.

Een mooie getuigenis van Pater Schabel's invloed op de Indianen.

Br.

HET OFFICIELE GEDENKBOEK OVER CURAÇAO.

In 1938 is, bij gelegenheid van het veertigjarig regeringsjubileum van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina, een Officieel Gedenkboek 1938 uitgegeven, onder redactie van W. G. de Bas. Het is een zwaar boekdeel van 841 bladzijden, waaraan volgens de inleiding „de meest vooraanstaande deskundigen in den lande belangeloos hun beste krachten hebben gewijd".

Natuurlijk wordt Curaçao, als behorende tot de landen door Hare Majesteit geregeerd, meerdere malen vermeld, maar heel veel meer dan vermelden, is het dan ook niet.

Het eerst ontmoeten we ons eilandengroepje op blz. 195 onder het hoofdstuk: De buitenlandse betrekkingen van Nederland, geschreven door Jhr. Mr. O. van Nispen tot Sevenaer:

„Het gebied van het Rijk in Amerika geeft geen aanleiding tot bezorgdheid. De inval in Curaçao in 1929 door een Venezolaansche opstandeling was van weinig beteekenis. Die kon alleen een aanvankelijk succes hebben door de nalatigheid en de zwakheid van de Nederlandsche autoriteiten. Toen het bestuur van het eiland in krachtige handen was gelegd, bleken dergelijke rooverexpedities niet meer te vreezen. De welvaart van Curaçao is in de laatste jaren, sedert daar een zeer bloeiende petroleum-industrie is gevestigd, in hooge mate toegenomen."

Dat lijkt me hier niet slecht bekeken, vooral wanneer we op blz. 287 eens even neuzen in het hoofdstuk Onze Koninklijke Marine, door Gep. Vice-admiraal Mr. J. C. Jager, waar gezegd wordt: „Doch hetgeen in het midden van 1929 op Curaçao is geschied en een oogenblik dreigde aan het prestige van het Koninkrijk als koloniale mogendheid ernstige schade te berokkenen, is een zeer ernstige waarschuwing geweest, dat die bezuinigingen op de zeemacht niet al te ver mochten worden doorgevoerd."

Als ik me niet sterk vergis, wordt hier even een spijker op de kop geslagen.

Meteen blijkt ook duidelijk, dat de „nalatigheid en de zwakheid van de Nederlandsche autoriteiten" niet op Curaçao moet gezocht worden, maar in Holland, in een overmatige bezuinigingspolitiek.

Ook de verkeerspolitie mag zich verheugen in een eigen hoofdstuk in het Gedenkboek, verzorgd door Commissaris [illegible]. Daar lezen we: „Ook de hoofdstad van Curaçao kent haar verkeersproblemen. Willemstad heeft met vele oude Hollandsche steden gemeen, dat nauwe straten de onregelmatig gebouwde stad doorkruisen. In het begin van deze eeuw beperkte zich hier het verkeer tot door paard of ezel getrokken wagentjes. Toen in 1922 de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij haar bedrijf aanmerkelijk uitbreidde, en de bevolking met duizenden Nederlanders en vreemdelingen vermeerderde, begon Willemstad op verkeersgebied modern te worden. In tien jaren tijd steeg het aantal auto's van 140 tot pl. m. 1700; het bedraagt thans ongeveer 2000. Tot heden wordt het verkeer geregeld door de Militaire politietroepen, die uitgerust zijn met een personenauto en een zestal motoren met zijspan. Evenals hier te lande moeten straten worden verbreed of parallel wegen worden aangelegd, om het verkeer in de binnenstad te ontlasten. In 1937 werd in Willemstad een eerste proef genomen met de verkeersregeling door middel van lichtsignalen en in 1936 werd van bestuurszijde een Commissie voor Veilig Verkeer ingesteld, welke nauw contact houdt met het Verbond van Vereenigingen voor Veilig Verkeer in het moederland."

Er staat een goede foto bij van een militaire verkeersagent op het Brionplein bij de oprij van de brug en een van het nieuwe politiebureau met de motorbrigade.

Prof. Dr. Alph. J. M. Mulders heeft in een artikel „Het katholieke Missiewerk" de Curaçaose Missie herdacht.

„De Missie van Curaçao heeft sinds de vestiging van de petroleummaatschappijen aldaar, ongeveer twintig jaar geleden, een belangrijke verandering ondergaan, zodat de Dominicaner-missionarissen, bijgestaan door broeders en zusters, nieuwe banen moesten inslaan en met name meer aandacht aan het maatschappelijk werk gaan schenken. De gelijktijdige groei van de missie, die sinds 1923 van 58000 tot 69000 katholieken opklom, vindt niet alleen zijn oorzaak in de vestiging van vreemdelingen — er zijn aren geweest dat er vijftig nationaliteiten bij de „olie" werkzaam waren — maar ook in het hoog geboortecijfer der eilanden, vooral van Aruba. Geen wonder, dat het aantal schoolgaande kinderen van dit grotendeels katholieke Rijksdeel (69000 van de ruim 90000 inwoners) in de laatste vijftien jaar verdubbeld, zodat alle scholen moesten worden uitgebreid of door nieuwe vervangen. Op het gebied van de ziekenverpleging ging de missie mee met de eisen van de tijd, de katholieke actie nam een hoge vlucht en de katholieke pers breidde zich gestadig uit."

Dit is de eerste maal, dat in het Officieel Gedenkboek de naam Aruba vermeld wordt. Het blijft verder bij deze ene keer. Van de andere eilanden is eenvoudig helemaal geen sprake.

Van de sport lezen we alleen het volgende: „Ook in West-Indië, met name in Curaçao, is een verhoogde belangstelling voor sport merkbaar, welke geleid wordt door de Curaçaose Bond voor Lichamelijke Opvoeding. Een stimulans hierbij schijnt te zijn de mogelijkheid, welke sinds kort bestaat, om de „vaardigheidsproeven van het Nederlands Olympisch Comité aldaar af te leggen." (Blz. 686).

Ten slotte krijgt het Rode Kruis nog een eervolle vermelding, want méér is het niet. Hierover weet de Gep. Luitenant-Generaal K.N.I.L., H. Bakker, het volgende aan het Nederlandse publiek mede te delen: „Tot de sedert (1923) opgerichte afdelingen, behoort die op Curaçao (18 Mei 1931), welke geroepen is te werken onder omstandigheden, welke geheel afwijzen van de normale Nederlandse."

Door deze mededeling zullen weinig Nederlanders omtrent het werk van het Rode Kruis in West-Indië iets wijzer geworden zijn! Korter en onbenulliger kan het al moeilijk.

Dit is alles over het Gebiedsdeel Curaçao, voorzover vertegenwoordigd in het Officieel Gedenkboek 1938. Alle citaten bij elkaar genomen, beslaan misschien juist één blz. van de 841. Wij vermoeden dat Nederland nu wel over zijn onkunde omtrent Curaçao heen zal raken!

Als verontschuldiging moge gelden, wat de hoofdredacteur in zijn inleiding schrijft: „Men zal in dit Gedenkboek onderwerpen missen, die men gaarne behandeld had gezien. Ook zal men bemerken, dat in alle artikelen naar uiterste beknoptheid en zakelijkheid is gestreefd. Zowel technische als economische overwegingen dwongen redactie en uitgever de omvang van dit werk binnen bepaalde grenzen te houden. Hierdoor moest het aantal afzonderlijk te behandelen onderwerpen worden beperkt en de arbeid der medewerkers in plaatsruimte tot het uiterste worden begrensd."

Er is dus niets aan te doen. We mogen nog tevreden zijn met wat we gekregen hebben.

M. L.

ONZE GELUKWENSEN.

Bij de familie Ellis alhier is telegrafisch bericht ontvangen, dat de Heer Joseph J. A. Ellis aan de Universiteit van Nijmegen geslaagd is als Meester in de rechten.

Onze gelukwensen aan geslaagde en familie.

DE HEILIGE STROOM DER HINDOE'S

De berichten over de verschrikkelijke epidemieën, die op het ogenblik Brits-Indië teisteren, vestigen opnieuw de aandacht op dit land, waar de Ganges de hoofdrivier is. Deze rivier wordt door de Hindoe's als heilig beschouwd.

Vâlmiki, de dichter aan wien sommigen de Râmâyana toeschrijven, het Indische epos, dat de lotgevallen van Râma behandelt, vertelt aan lezer, dat de Ganges ontstond, doordat de nymf Ganga, oudste dochter van Himawan of Himalaya door het gebed van den vromen Baghirata bewogen werd op aarde neer te dalen. Hierom wordt het water als heilig verklaard en de oeverbewoners zijn verplicht, zich op bepaalde dagen daarin te baden. Bovendien trekken velen ter bedevaart naar de Ganges; want wie op zijn over sterft of vóór zijn dood zijn water drinkt, behoeft niet naar de aarde terug te keren om er de zielsverhuizing, waarin de Hindoe gelooft, voort te zetten.

Het spreekt van zelf, dat in tijden van ziekte en epidemieën, dit de toestand slechts verergeren kan. Trouwens, de doktoren, hebben allerminst reden deze rivier te eren. Men neemt aan, dat aan de oevers van de Ganges de haard der cholera zetelt. In de hoogst ongezonde Soendarbands, dat doolhof van verraderlijke moerassen, kanalen, slijk- en zandeilanden broedt de gevaarlijke malaria-muskiet. En dat deze ziekte een gesel is, voor dit prachtige land, blijkt uit de cijfers: ieder etmaal sterven er mensen aan deze koortsen. Het is o.a. te danken aan Sir. Ronald Ross, een voormalig Engels militair-geneesheer, die in 1902 de Nobelprijs ontving, dat de ziekte thans systematisch bestreden kan worden.

Volgens de Malaria-Commissie van de Volkenbond is 400 mgr. kinine per dag gedurende het malaria-seizoen voldoende, om beschermd te worden tegen infectie. 1 gram — 1,3 gram kinine per dag gedurende 5 à 7 dagen wordt door dezelfde Commissie voor de behandeling aanbevolen.

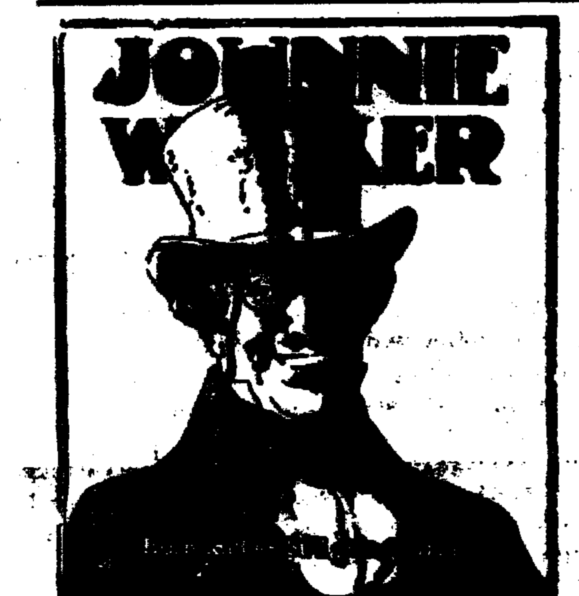
Terwijl de gelovigen baden in het heilige Gangeswater en hun gebeden prevelen, werken de doktoren in hun studeervertrekken en laboratoria om het volk te behoeden voor de gevaren, welke het bedreigen!!

AARTSBISSCHOP VAN NEW YORK VLIEGENIER.

Amerika is wel een hypermodern land. Zo is de nieuwe Aartsbisschop van New York Mgr. F. J. Spellman in het bezit van een vliegeniers brevet.

Tijdens zijn verblijf aan de Pauselijke staatssecretarie te Rome heeft Mgr. Spellman als zodanig zijn opleiding genoten.

Op 10 Mei 1932 verwierf hij zijn officieel brevet als piloot van de Massachusetts State Airation Office, onder nummer A. 107.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

Van Papen is als Duits gezant bij de Turkse regering teruggeroepen.

Aan het Duitse Westfront hadden grote troepenverplaatsingen plaats. Hitler bezocht gisteren dit front en het Saargebied.

Franco is van plan een bezoek te brengen aan Mussolini.

NEDERLAND.

Overgenomen uit de Beurs en Nieuwsb.

Naar de Telegraaf verneemt zal het S.S. Rotterdam van de Holland-Amerika Lijn deze zomer worden gesloopt.

Brand verwoestte te Groningen een warenhuis op de Vismarkt en vijf aangrenzende percelen. Persoonlijke ongelukken deden zich niet voor, doch de materiële schade wordt op een millioen gulden geschat. De gebouwen waren slechts gedeeltelijk verzekerd.

De toestand van generaal Snijders is vooruitgaande. Het ziekteverloop wordt door de geneesheren bevredigend geacht.

De Rotterdamse Lloyd heeft aan Multifilm het maken van een kleurenfilm van Ned. Oost-Indië opgedragen.

De wedstrijd om het voetbalkampioenschap van Nederland tussen Nec. en Ajax eindigde met 6—2 voor NEC. Met rust was de stand 3—0. DWS — Eindhoven 1—1, met rust 1—1. Promotie competitie EDO — HBS 2—2. UVV — DVC 0—0. ZAC — Enschede Boys 0—6; Bleyerheide — Middelburg 3—2; Sneek — FVC 0—1; WVV — GBO 0—0.

Naar verluidt, onderhandelt generaal Franco met het bankiershuis Mendelsohn en andere banken over een lening van 20 millioen Pond Sterling.

Door aansluiting van de Katholieke Nederlandse zwemclub bij de K.N.Z.B. is eenheid in de Nederlandse zwemsport bereikt.

Bij Legerorde no. 92 van 8 Mei j.l. worden de bladen van de arbeiderspers niet meer gerekend tot de geschriften, welke uit kazernes enz. moeten worden geweerd.

TE VERWACHTEN SCHEPEN OVER DE MAAND MEI 1939

17.	Ned.	„Socrates"	Pto. Cabello	Pto. Colombia.
18.	„	„Simon Bolivar"	Pto. Colombia	Pto. Cabello.
18.	„	„El Libertador"	Maracaibo—Ar.	Ar.—Maracaibo.
18.	„	„Flora"	New-York	Ar.—Maracaibo
18.	Duitsch.	„Wadtraut Horn"	(Nieuwpoort) Cartagena	Cartagena.
18.	„	„Heinz Horn"	Pto. Colombia	Pto. Cabello.
18.	„	„Phrygia"	Pto. Cabello	Pto. Colombia.
19.	Ned.	„Astrea"	Maracaibo	Pto. Cabello—N.-York.
19.	„	„Baarn"	Cristobal	Liverpool.
20.	„	„Bacchus"	N.-York-Pto. Cab.	Maracaibo.
20.	Eng.	„Tactician"	Liverpool	?
20.	Fransch.	„Cuba"	Pto. Colombia	Pto. Cabello.

BIOSCOOPCIJFERS.

Amerika, Engeland en de rest van de wereld.

De industriële medewerker van „Financial News" geeft een overzicht van de statistische passages eener lezing, door mr. Simon Rowson gehouden over „De sociale en politieke aspecten van de film".

De cijfers zijn hoogst belangwekkend, maar berusten blijkbaar voor een groot deel op schattingen. Het bioscoopbedrijf beschikt niet over een centraal statistisch bureau, doch het Britse Instituut zal waarschijnlijk binnenkort machtiging krijgen zulk een bureau te organiseren.

Het volgende overzicht wordt gegeven van het bioscoopbezoek over heel de wereld in 1937. In de eerste kolom is opgenomen het aantal geluidsbioscopen, in de tweede het totaal aantal zitplaatsen, in de derde het wekelijks bezoek.

Voor dit doel is de wereld verdeeld in Brits-sprekend, Amerikaans-sprekend en „vreemde talen"-sprekend. Het klinkt enigszins zonderling, zelfs in het Engels, maar is praktisch, aangezien de lezing bestemd was voor een Engels publiek. Bovendien is de indeling enigszins gewettigd door het Amerikaanse overwicht over de rest der wereld, en door het Britse overwicht over de rest van de rest der wereld.

	Aantal bioscopen	Aantal plaatsen	Wekel. bezoeken
Britsch sprek.	8.900	6.900.000	32.000.000
Amerikaans sprek.	16.000	10.200.000	86.000.000
Totaal	24.900	17.100.000	118.000.000
Rest v/d wer.	30.400	14.000.000	44.000.000
Wereld-totaal	55.300	31.100.000	162.000.000

Stellen wij de Britse bevolking der „Brits-sprekende" landen op 75 tot 80 millioen, dan zien wij dat de Amerikaanse cijfers in verhouding tot de bevolking hoger zijn dan de Britse, gedeeltelijk wellicht tengevolge hiervan dat, afgezien van de grote steden, de bevolking der Britse Dominions meer verspreid woont. Het Amerikaanse bioscoopbezoek is groter dan dat van de rest der wereld.

Vergelijken wij de globale Britse en Amerikaanse cijfers met die van de „rest der wereld", dan komen wij tot merkwaardige conclusies. De rest van de wereld heeft 550 bioscopen meer, doch 3.100.000 zitplaatsen minder dan de Anglo-Amerikaanse landen, terwijl het bezoek 74.000.000 geringer is.

Het gemiddeld aantal zitplaatsen en bezoekers per week bedraagt, blijkens bovenstaande cijfers, per bioscoop:

	Zit plaatsen	Wekelijks bezoek
	Per bioscoop	
Brits sprekend	775	3600
Amerik. spreken	638	5375
Rest van de wereld	465	1447

Hieruit volgt weer dat het wekelijks bezoek per zitplaats bedraagt:

Brits sprekend	4.65
Amerikaans sprekend	8.42
Rest van de wereld	3.11

In ieder opzicht hebben dus de „Amekaans sprekende" landen verreweg de gunstigste cijfers, terwijl de „rest van de wereld" steeds ver achteraan komt. Alleen op één punt zijn de „Brits sprekende" landen de Amerikaanse vóór: zij hebben gemiddeld verreweg de grootste bioscopen, maar het is twijfelachtig of dit een voordeel genoemd mag worden. Uit de overige cijfers zou men veeleer het tegenovergestelde concluderen.

De rest van de wereld is een zeer heterogeen allegaartje, maar aangezien de cijfers geen gemiddelde, doch totaal-cijfers zijn, lijdt het geen twijfel, dat het bioscoopwezen in elk land zwak ontwikkeld is, vergeleken niet alleen bij het Amerikaanse, doch ook bij het Britse. Natuurlijk bestaan er tussen de landen van de „rest der wereld" onderling enorme verschillen, maar uit de cijfers kan men toch niets anders afleiden, dan dat in bijna elk dier landen het aantal bioscoopbezoekers laag is in verhouding tot het beschikbare aantal plaatsen.

In totaal zien 150.000.000 personen per week Engels-sprekende filmen; het aande,l van Britse filmen hierin bedraagt slechts 12.000.000; dat van Amerikaanse a138.000.000.

Amerikaanse producties hebben, buiten de Verenigde Staten, gemiddeld 55.000.000 toeschouwers per week; Britse filmen buiten het Verenigd Koninkrijk niet meer dan 2.000.000.

Mr. Rowson, die opkomt voor de vestiging van een bureau voor statistiek, meent dat zulk een bureau vóór alles een onderzoek zou moeten instellen naar het individuele bioscoopbezoek. Enige jaren geleden schatte hij het aantal bioscoopbiljetten, dat gemiddeld per week in Engeland verkocht werd op 18.500.000. Dit aantal zou in 1938 toegenomen zijn tot 23.000.000, de helft der bevolking. Een van de conclusies, die hij trekt is, dat ruim 5.000.000 bezoekers (per week) sinds 1934 te danken zijn aan het openen van nieuwe bioscopen, terwijl de oudere een publiek van één tot twee millioen per week verloren hebben. Bij deze schattingen wordt rekening gehouden met de normale aanwas der bevolking, die de bioscoopleeftijd" bereikt heeft, met de toenemende populariteit der filmen, en met de grotere gemakken, welke filmschouwburgen de bezoekers bieden. Die bioscoopeigenaren, die over de ruimste middelen beschikken, zullen dus ook het gemakkelijkst een overwicht verkrijgen.

Een andere conclusie is dat de hogere filmhuren, lonen en belastingen, en de kosten van luxueuse schouwburginrichting, een groot deel verslonden hebben van de hogere inkomsten, welke te danken zijn aan toeneming van het bioscoopbezoek.

Een andere belangrijke factor, welke onder de ogen gezien werd, betrof de prijzen der plaatsen. De gemiddelde prijs, met inbegrip van belasting op openbare vermakelijkheden, bedroeg in de laatste zes maanden in Groot Brittannia 9.8., Londen heeft het hoogste gemiddelde, n.l. 11.6 d.; Schotland (mr. Rowson deelde het fluisterend mede) het laagste 7$8\frac{1}{2}$ d., 80 a 85 pct. van de bioscooopbezoekers betalen van 6 d. tot 1 sh. De grote bioscoopcombinaties danken haar succes voor een deel hieraan dat zij een aanzienlijke proportie goedkope plaatsen beschikbaar kunnen stellen. Zo is er één groep welker verkochte plaatskaarten van hoogstens 6 dm., ruim 50 pct. van het totaal vormden.

Het blad meent dat de statistieken de Britse filmproducent stof tot ernstig nadenken geven. Gemiddeld 73 proc. van het bioscoopbezoekend gebied over heel de wereld behoort tot de Engels-sprekende volken (dus Brits en Amerikaans). Toch zien op een totaal van 150.000.000 slechts 12.000.000 personen Britse, en 138.000.000 Amerikaanse producties. Mr. Rowson meent dat hierin verandering gebracht kan worden door herziening van de Filmwet, welke op 1 April van het vorig jaar in werking trad, en betrekking had op de quotas. Mr. Rowson berekende, dat gedurende de negen maanden, dat de wet van kracht is, producenten en studio's 40 procent minder ontvangen hebben dan in 1937, toen toch de nog minder gunstige oude wet in werking was. Uit cijfers, voorkomend in het „Board of Trade Journal" van enige tijd geleden blijkt dat de productie in in 1937 £ 7.163.000 bedragen heeft. De schrijver besluit met de opmerking dat de filmindustrie zich in 'n moeilijke toestand bevindt. De organisaties van employés hebben zich tot de regering gewend ten einde een wijziging van de wet te verkrijgen, waardoor onmiddellijke verhoging der quota's mogelijk wordt. De vertoning van Britse filmen in overzese landen heeft ongetwijfeld propaganda waarde, en zeer zeker leveren Amerikaanse filmen de Verenigde Staten zeer aanzienlijke inkomsten aan export op.

„Maar", voegt de schrijver hieraan toe, „tenzij de Britse industrie zich verdere steun waardig toont kan zij er bezwaarlijk op rekenen deze te verkrijgen van een regering, die bestormd wordt met verzoeken om bijzondere steun, en evenmin van de City. Geven Elstree, Denham en Iver en de andere productie-centra blijkt, in staat te zijn voldoende flimen te produceren, welke op een goede recette rekenen kunnen, zodat een hoger quota gerechtvaardigd is, dan zouden de zaken anders staan. Maar nemen zij een veel eerzuchtiger program op zich dan hun bedrijfs- en geldmiddelen veroorloven, dan zou het gevolg hiervan slechts vermindering van het bioscoopbezoek zijn."

De zaak is waarschijnlijk nog veel gecompliceerder dan uit bovenstaande beschouwingen blijkt.

Een factor, waarover niet gesproken wordt, is deze, dat reusachtige groepen bioscopen het eigendom zijn van Amerikaanse filmondernemingen, die er haar eigen filmen op de eerste plaats opvoeren, en zeker de ontwikkeling der Britse filmindustrie niet zullen aanmoedigen.

Een andere omstandigheid van enig belang is dat de zogenaamde Britse filmindustrie, afgezien van het kapitaal, voor een groot deel niet-Brits is; sinds jaren reeds bevinden zich op veel van de belangrijkste posten Midden- en Oost-Europese vreemdelingen, die hun eigen landgenoten zoveel mogelijk in de zaken betrekken en wier voornaamste doel schijnt te zijn van het Engels kapitaal zo lang en zo ruim mogelijk hier te leven.

Buitenlandse producenten die zich hier gevestigd hebben, en, er dank zij goed oetaalde publiciteitsagenten, in geslaagd zijn de indruk te verwekken dat zij — met Brits kapitaal natuurlijk — wonderen zouden wrochten, hebben zogenaamde „grote filmen" gemaakt die (óók dank zij de goed betaalde publiciteitsagenten!) hemelhoog verheven werden lang coor zij voltoond waren. Door deze grootdoenerij werd de ontwikkeling der Britse film-industrie niet bevorderd, doch gefnuikt. De Britse industrie immers moest, om er te komen, zich toeleggen op kleine en middelmatige filmen; zij moest haar kracht zoeken in de innerlijke hoedanigheden van haar werk (zoals gebeurt in de Will Hay filmen), en niet in pompeuse uiterlijkheden, die men wel mooi moet vinden, omdat erbij gezegd wordt, dat zij zoveel honderdduizend pond kosten. Er wordt ondertussen nooit bij gezegd hoeveel minder zij hadden behoeven te kosten, indien niet ontelbare parasieten onder allerlei [illegible] de benamingen, door deze producties — of althans door het Britse kapitaal, dat erin vermorst wordt — in het leven (en, erger nog, in het land!) gehouden werden.

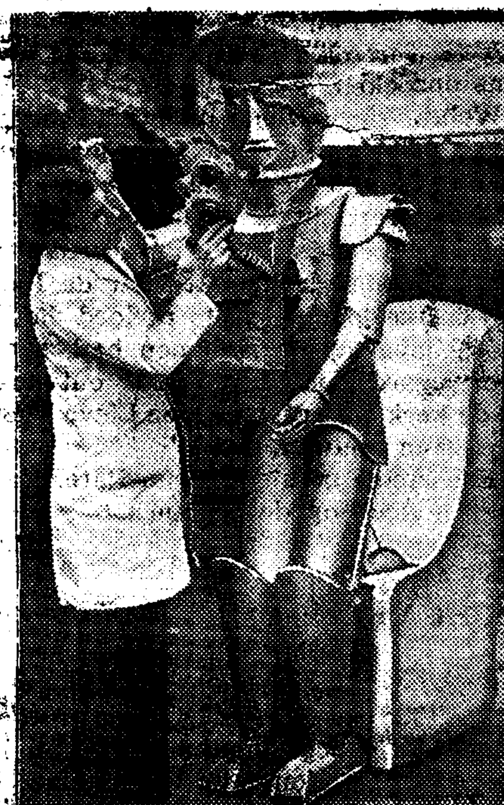
Tegen de zogenaamde „historische" filmen waarop wij aldus de laatste jaren vergast zijn, en waarbij „deskundigen" uit de Europese binnenlanden een „Engelse" atmosfeer moesten creëeren, is de laatste tijd gelukkig van de zijde van intellectuelen een reactie ontstaan; niet omdat de filmen historisch, maar omdat zij niet historisch waren.

Het is mogelijk dat de quota-wet van het vorig jaar niet goed werkt. In dit geval moet zij verscherpt en niet verzacht worden. Tot 1 April gaf het quota-stelsel aanleiding tot het ergerlijkste geknoei. Amerikaanse producenten maakten quota- filmen in Engeland; filmen, die hier nooit of nagenoeg nooit, en in Amerika waarschijnlijk niet veel vaker vertoond werden, maar welke uitsluitend dienden om het quota te vervolmaken, zodat van Amerika uit voldoende filmen naar Engeland uitgevoerd konden worden.

Opdat de Britse film-industrie iets worden zal, moet zij vóór alles Brits worden. Zij moet gezuiverd worden van het onkruid, dat nergens weliger tiert dan te Elstree, Denham en Iver. Zij moet gezuiverd worden van humbug en parasitisme. Zolang dit niet gebeurt is menige Amerikaanse productie „Engelser" dan het meeste wat hier geproduceerd, en met een min of meer vreemd accent als Engels gesleten wordt.

De maharadja van Indore (Indië) heeft zich verloofd met een Europees meisje, dat hij ontmoette op zijn reizen door Europa.

EEN UITVINDING.

Van oude auto-onderdelen heeft een Engels ingenieur deze ijzeren man gemaakt, die van een stoel kan opstaan, roken, spreken, vooruit- en achteruitlopen. Zelfs de pop doet met zijn tijd mee en draagt een gasmasker.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD PROGRAMMA
ASIENTO ZILVEREN BAL.

ZONDAG 7 MEI 1939.

8.30 — 9.10 uur v.m.
Atletico) A Winnaar: **Atletico**
Feyenoord)

9.15 — 9.55 uur v.m.
J. Holland) B Winnaar: **J. Holland**
R.C.C.)

10.00 — 10.40 uur v.m.
Volharding) C Winnaar: **S.U.B.T.**
S.U.B.T.)

10.45 — 11.25 uur v.m.
Hollandia) D Winnaar: **Hollandia**
Hercules)

ZONDAG 14 MEI 1939

8.30 — 9.10 uur v.m.
Transvaal) E Winnaar: **Scherpenheuvel**
Scherpenheuvel)

9.15 — 9.55 uur v.m.
Atletico Winnaar A) F Winnaar: **Asiento**
Asiento)

10.00 — 10.40 uur v.m.
J. Holland Winnaar B) G Winnaar: **Jong Holland**
S.U.B.T. Winnaar C)

10.45 — 11.25 uur v.m.
Hollandia Winnaar D) H Winnaar: **Scherpenheuvel**
Scherpenh. Winnaar E)

3.45 4.25 uur n.m.
Asiento Winnaar F) I Winnaar: **Jong Holland**
J. Holland Winnaar G)

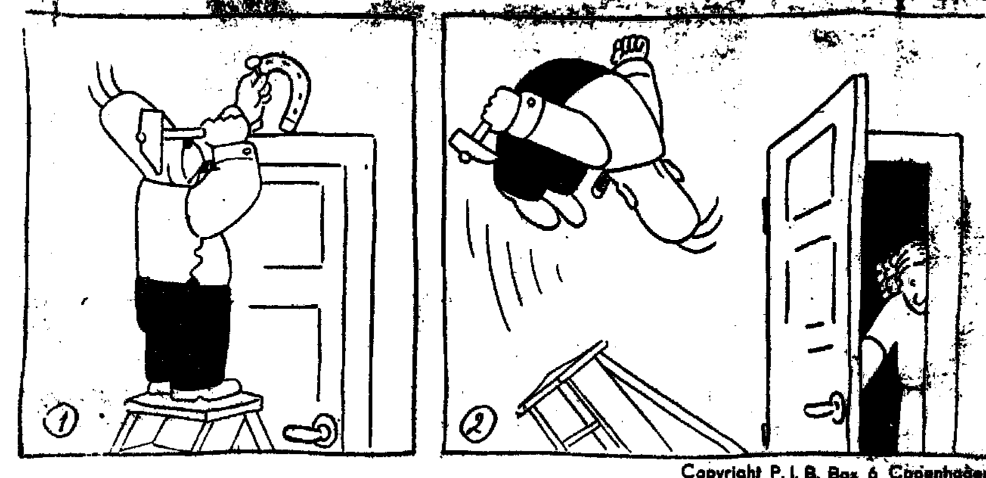
4.40 — 5.35 uur n.m.
Scherpenh. Winnaar H) **Jong Holland winnaar van de Zilveren „Asientobal".**
J. Holland Winnaar I)

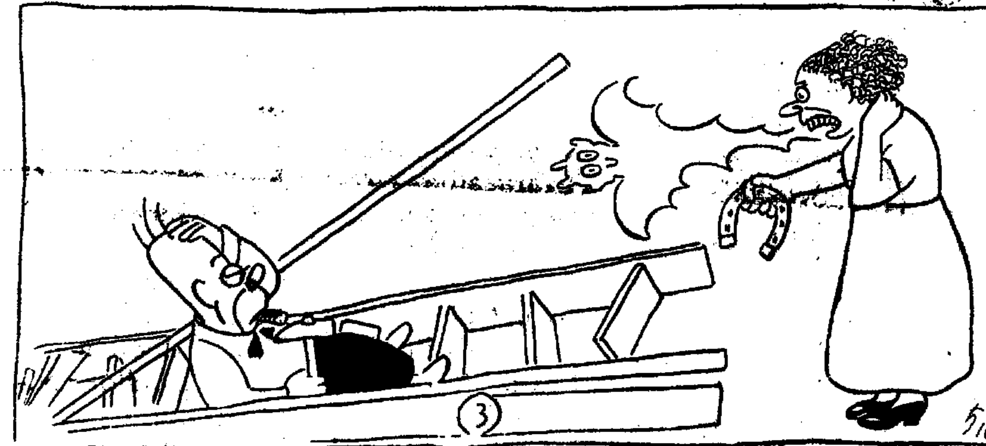
Met ingang 16 Mei 1939 heeft de Heer H. A. Dennert de functie van 1ste Secretaris van de C.V.B. wederom hervat. (Adres: Jan Erasmusstraat 3).

De Heer G. P. Meurs zal optreden als 2de Secretaris (in en afschrijving leden, elftalopgaven, wedstrijd- en ruilformulieren).

Door het Bondsbestuur is bepaald, dat de wedstrijd R.C.C. — Hollandia, die na 51 minuten werd gestaakt, afgespeeld zal worden.

HET BESTUUR.

ADAMSON HEEFT GELUK.